

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1937 kl. 12 m.

Konstitutionsutskottets memorial med förslag till ändring i vissa delar av reglementariska föreskrifter för riksdagen.

Sedan ett vid 1936 års lagtima riksdag såsom vilande antaget förslag till ändrad lydelse av §§ 53 och 54 regeringsformen och §§ 33, 35—37, § 32 mom. 2 samt §§ 44, 50, 75 och 78 riksdagsordningen ävensom § 4 4:o tredje stycket tryckfrihetsförordningen, åsyftande inrättande av ett utrikesutskott, slutligen genomförts vid innevarande riksdag, påkallas härav en ändrad paragrafhänvisning i § 2 reglementariska föreskrifter för riksdagen.

I samband med att utskottet framlägger förslag härom, får utskottet, med begagnande av den rätt som tillkommer utskottet jämlikt § 38 riksdagsordningen i fråga om reglementariska föreskrifter för riksdagen, jämväl föreslå vissa andra ändringar i desamma.

Den nyss nämnda § 2 i reglementariska föreskrifter är, i vad den hänför sig till riksdagsbeslutet, utformad med hänsyn till den förr brukliga, successiva justeringen i kamrarna av de olika paragraferna i beslutet. Efter det beslut, som 1934 års riksdag på förslag av konstitutionsutskottet (utlåtande nr 4) fattade angående riksdagsbeslutet, förelägges detta numera däremot i ett sammanhang för kamrarna till godkännande genom justering. Med hänsyn härtill bör en mindre jämkning ske i paragrafens formulering.

Förevarande § 2 i reglementariska föreskrifter har icke gjorts till föremål för någon ändring, efter det att dessa föreskrifter tillkommit. Sedan militieombudsmannaämbetet inrättats, bör emellertid militieombudsmannens ämbetsberättelse omnämnas i paragrafen jämsides med justitieombudsmannens.

Enligt § 9 mom. 2 i reglementariska föreskrifter skall, då inom ständigt utskott fråga uppstår om inbjudan till annat sådant utskott att utse deputerade för gemensam behandling av visst ärende, innan beslut om dylik inbjudan fattas, från sistnämnda utskott skriftligen inhämtas upplysning, huruvida detta utskott anser skäl föreligga för sådan behandling av ärendet eller, därest så ej är fallet, huruvida utskottet finner anledning att ur de synpunkter, detsamma har att företräda, göra något uttalande i ärendet. Denna bestämmelse lär i allmänhet knappast helt följas, då den medför viss onödig omgång. Utskottet finner det också önskvärt, att utskott icke skall behöva inhämta skriftlig upplysning från ett annat utskott i frågan, huruvida detta anser skäl föreligga för bildande av sammansatt utskott, utan att en förfrågan härom skall kunna göras under hand.

I sammansatta konstitutions- och bankoutskottets av innevarande riksdag godkända utlåtande nr 1 i anledning av ifrågasatta åtgärder för snabbare till-

handahållande av de stenografiska referaten från riksdagsdebatter m. m. framhölls bland annat att, om stenografernas tjänstgöringsskyldighet något ökades, enligt utskottets förmenande den i ordningsstadgorna fastställda tiden för avlämnandet av kammarledamöternas av stenograferna upptecknade yttranden torde kunna begränsas. I så fall skulle även kammarprotokollens justering kunna ske tidigare än vad nu vore fallet. Men även oberoende härav syntes det utskottet, som om vissa åtgärder kunde vidtagas för snabbare tryckning av protokollen. För det första skulle utkastet till protokollen samt ledamöternas yttranden, sedan dessa justerats av vederbörande, men innan protokollsjusteringen verkställdes i kammaren, kunna sändas till tryckning i korrektur utan att dock få utlämnas till allmänheten före justeringen. För det andra vore kommitténs förslag att begränsa tryckningstiden från i regel 4 dagar efter protokollsjusteringen till 2 dagar, vilket endast skulle medföra en obetydlig merutgift på förslagsanslaget för tryckning av riksdagsprotokollen, värt beaktande. — Av detta uttalande framgår, att frågan om snabbare tillhandahållande av kammarledamöternas yttranden samt riksdagsprotokollen i dessas helhet icke längre betraktas som en fråga, vilken i första hand angår vederbörande kammare enskilt, utan som en riksdagens angelägenhet och den bör alltså regleras i reglementariska föreskrifter. Emellertid innehålla dessa för närvarande i § 14 endast en bestämmelse om att kanslideputerade böra vaka över kammarprotokollens skyndsamma tryckning, under det att ordningsstadgorna i sina §§ 14 mom. 1 och 2 reglera de härmed sammanhängande frågorna om tiden för stenogrammens avlämnande, för dessas justering av vederbörande kammarledamöter samt för protokollsjusteringen i kamrarna. Det synes utskottet riktigast att reglerna härom med de modifikationer, som redan nu kunna vidtagas i anledning av sammansatta konstitutions- och bankoutskottets nyss återgivna uttalande, införas i reglementariska föreskrifter för riksdagen.

Då den paragraf i de reglementariska föreskrifterna, vilken skall reglera sist nämnda frågor, synes böra placeras omedelbart efter den nuvarande § 11, blir följderna härav, att de nuvarande §§ 12—15 böra erhålla närmast högre ordningsnummer än de för närvarande äga samt att en hänvisning i den nya § 16 bör ändras.

För den nya § 16, motsvarande den nuvarande § 15, vari stadgas att vad i vissa tidigare paragrafer sägs ej äger tillämpning i avseende å utrikesnämnden, har utskottet övervägt en omformulering i anledning av de nyligen ikraftträdde grundlagsändringarna om utrikesutskott och utrikesnämnd, vilka innebära bl. a., att ledamöterna av det förra också äro ledamöter av den senare, men stannat vid att finna en justering av stadgandets formulering obehövligen.

Utskottet, som saknar behörighet att framställa förslag om ändringar i kamrarnas ordningsstadgor, fogar såsom bilaga till detta utlåtande ett inom utskottets kansli uppgjort utkast till ändringar i dessa stadgor, föranledda av ikraftträdandet av bestämmelserna om utrikesutskottets inrättande samt av vad utskottet i övrigt ovan föreslagit.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

1) att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

ändring i vissa delar av reglementariska föreskrifter för riksdagen.

§ 2.

Å den — — — väckta motioner.

Övriga ärenden, i den mån de inkommit, antecknas enligt följande ordning, nämligen:

1:o. Från utskott eller riksdagens kansli inkomna förslag till skrivelser eller till riksdagsbeslutet;

2:o. Riksdagens revisorers samt justitie- och militieombudsmännens berättelser;

3:o. Av båda kamrarna tillsatta utskotts betänkanden, ävensom hemställanden och utlåtanden av de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli, i frågor, som med denna befattning hava gemenskap; skolande den ordning, vari de ständiga utskotten i regeringsformens § 53 och riksdagsordningens § 36 finnas upptagna, jämväl följas vid uppförande å förteckningen av nämnda utskotts betänkanden, och sådana betänkanden sättas framför särskilda utskotts samt dessas framför kanslideputerades utlåtanden och hemställanden;

4:o. Mål, som av ena kammaren genom protokollsutdrag den andra delgivas;

5:o. Kammares tillfälliga utskotts betänkanden; samt

6:o. Kammares enskilda ärenden.

I denna — — — skyndsamt delgivas.

§ 9.

1:o. Inom tjugo — — — kamrarnas ledamöter.

2:o. Då inom ständigt utskott fråga uppstår om inbjudan till annat sådant utskott att utse deputerade för gemensam behandling av visst ärende, skall, innan beslut om dylik inbjudan fattas, från sistnämnda utskott inhämtas upplysning, huruvida detta utskott anser skäl föreligga för sådan behandling av ärendet eller, därest så ej är fallet, huruvida utskottet finner anledning att ur de synpunkter, detsamma har att företräda göra något uttalande i ärendet.

3:o. Kunna utskott — — — varje utskott.

§ 12.

1:o. Vid kammares sammanträde för sekreteraren under talmannens inseende protokoll, upptagande överläggningsämnen, namnen å dem, som yttra sig, talmannens yttranden och propositioner, utgången av omröstning, där sådan äger rum, och kammarens beslut. Detta protokoll skall å femte söcken-

dagen därefter, om kammaren då sammanträder, eller, i motsatt händelse, vid kammarens näst därefter inträffande sammanträde av sekreteraren uppläsas samt, sedan kammaren godkänt detsamma, förses med talmannens anteckning därom.

Justeringen av kammarens vid riksdagens slut ojusterade protokoll verkställas inför kammarens å riksdagsorten tillstädesvarande ledamöter. Tillkännagivande om tiden för justeringen införes i de tidningar, där kammarens sammanträden eljest meddelas.

Kamrarnas protokoll överlämnas omedelbart efter justeringen till riksdagens kansli.

2:o. Yttranden, som ledamöter vid kammarens sammanträde avgiva, skola, så vitt ske kan, ordagrant av för sådant ändamål anställda tjänstemän upptecknas och sist tredje dagen därefter klockan 10 förmiddagen, försedda med uppsättarens namnteckning, i två exemplar avlämnas i kammarens kansli, där de till andra söckendagen därefter klockan 12 middagen böra finnas för genomläsning tillgängliga. Ledamot, som före utgången av nämnda tid justerar sitt yttrande, bör därå göra anteckning om verkställd justering; annan ledamot dock obetaget att påkalla särskild justering därav inför kammaren vid det i 1 mom. omförmälda tillfälle. Har ledamot icke inom stadgad tid justerat sitt yttrande, anses detsamma ändock såsom av honom justerat. Yttrandena böra därefter ofördröjligen överlämnas till riksdagens kansli.

§ 13 = nuvarande § 12.

§ 14 = nuvarande § 13.

§ 15 = nuvarande § 14.

§ 16.

Vad i §§ 4, 5 och 13 sägs, äger ej tillämpning i avseende på utrikesnämnden.

2) att riksdagen, under förutsättning av bifall till vad utskottet ovan under 1) hemställt, måtte uppdraga åt kanslideputerade att föranstalta om vidtagande av de åtgärder för ett snabbare tillhandahållande av kammarprotokollen, som kunna anses följa av vad ovan anförts i motiveringen;

3) att riksdagen, under förutsättning av bifall till vad utskottet ovan under 1) och 2) hemställt, måtte uppdraga åt utskottet att därom underrätta kanslideputerade.

Stockholm den 11 maj 1937.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: herrar Reuterskiöld, Hallén, Strömberg, Gustaf Adolf Björkman, Oscar Gottfrid Karlsson, Sandegård, Källman, Carl Lindmark, Nils Andersson, Carlström, Elon Andersson, Fast, Holmbäck, Andersson i Ovanmyra*, Nordström i Torsby, Werner i Höjen, Fält, Arnemark, Norén och Hellberg*.*

* Ej närvarande vid justeringen.

U t k a s t

till

ändring i vissa delar av kamrarnas ordningstadgor.

§ 6.

1:o. De ledamöter, vilka enligt § 33 riksdagsordningen av kammaren utses för att jämte talmannen tillsätta kammarens betjäning, skola till antalet vara fyra.

2:o. Vid tillsättande — — — sammanträde upplösas.

§ 7.

1:o. Val av ledamöter i de ständiga utskotten skola företagas i den följd, vari utskotten i § 36 riksdagsordningen finnas uppräknade; i enahanda ordning utses suppleanter till ett antal, som, därest icke kammaren särskilt annorlunda beslutar för annat utskott än utrikesutskottet, skall motsvara de ordinarie ledamöternas.

2:o. Då kammaren utser nämnd eller valmän, skola suppleanter, därest icke kammaren särskilt annorlunda beslutar, väljas till antal, motsvarande fjärdedelen av de ordinarie ledamöternas. Det röstetal, suppleanterna vid valet undfått, bestämmer ordningen för deras inkallande.

3:o. Då i — — — ofördröjligen meddelas.

4:o. Val av — — — nr 1 utvisar.

Varje valsedel — — — upptagna namnen.

§ 8.

Utgången av kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet, vilka val enligt § 50 riksdagsordningen ock gälla som val av ledamöter och suppleanter i utrikesnämnden, skola hos Konungen skyndsamt anmälas.

§ 14.

Hålles sammanträde, varom i § 56 riksdagsordningen sägs, inom lyckta dörrar, må ej anteckning till protokollet ske av vad därvid yttrats.